

Uj fordulat történt a leszerelés huzavonájában

Barthou és Henderson végre megegyezett — Mégis megtartják a leszerelési értekezlet főtanácsának ülését

Beck és Titulescu közös közleménye a lengyel-román jóviszony állandóságáról

Londonból jelentik: A Reuter-távirati iroda párisi jelentése szerint, Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, Politis helyettes elnökkel együttesen, felkereste Barthou francia külügyminisztert, akivel tárgyalásokat folytatott a leszerelési konferencia megmentése érdekében. Bár csak szűkszavú kommunikét adtak ki, beavatottak úgy tudják, hogy Barthou szerződészegéssel vállalta Németországot a leszerelési konferencia elnökei előtt és bejelentette, hogy a francia kormány visszautasítja úgy az angol, mint az olasz javaslat tárgyalását. A francia kormány csak egy javaslatot fogad el tárgyalási alapként, az eddig megállapított feltételekről azonban hallani sem akar.

Ujabb jelentés szerint Barthou távirati értesítést kapott Mussolinitól, aki közölte vele, hogy teljesen egy véleményen van a francia kormánnyal és nézete szerint, a leszerelés ügyét csak az angol kormány új javaslatával lehet megmenteni. Ennek a javaslatnak azonban fokozott mértékben gondoskodnia kell a francia biztonságról.

Az éjszaka érkezett jelentésünk azonban új fordulatról számol be. Eszerint Henderson a leszerelési konferencia elnökének Barthou francia külügyminiszterrel folytatott tanácskozásai sikerrel jártak, amennyiben elhatározták, hogy a leszerelési értekezlet főtanácsának ülését mégis megtartják.

Henderson elnök Agnidesnek, a népszövetségi leszerelési bizottság elnökének társaságában kereste fel délelőtt a francia külügyminisztériumot, ahol hosszas tárgyalást folytatott Barthou francia külügyminiszterrel. A tanácskozásokon Mastigli, a Népszövetség francia osztályának vezetője is részt vett. Henderson és Agnides délután fél 12 órakor hagyták el a francia külügyminisztérium épületét és anélkül, hogy a rájuk várakozó újságíróknak bármiféle nyilatkozatot adtak volna, a pályaudvarra siettek és elutaztak Londonba.

Kisért az angol splendid isolation

Mialatt Henderson Párisban az utolsó kísérleteket teszi a leszerelési konferencia megmentésére, Angliában — úgy az államférfiak, mint a nagyközönség körében — egyre inkább tért hódít az az álláspont, hogy Anglia térjen vissza a „splendid isolation” elvéhez. Ez a hangulat nyilvánult meg a konzervatív nőszövetség ülésén, amelyhez Macdonald üzenetet intézett és ebben rávilágított arra, hogy az angol leszerelési tervezet az egyetlen javaslat, amely ezt a nézetet fedi. Megjelent az ülésen Baldwin, a konzervatív párt vezére és lord Eden, a külügyminisztérium államtitkára is. Baldwin beszédében hangsúlyozta, hogy Angliának szem előtt kell tartania a saját biztonságát is. Ha a leszerelési egyezmény nem jön létre, akkor hozzá kell látni az angol légi védelem kiépítéséhez, Eden viszont kijelentette, hogy Angliában csalódást keltett az a mód, ahogyan az angol leszerelési emlékiratot fogadták.

— Ha valaki más lehetőséget, vagy jobb megoldást tud, — mondotta, — az álljon elő!

De nem hiszem, hogy az angol leszerelési tervezetnél jobb megoldás akadna.

A kongresszus végül úgy határozott, hogy Anglia térjen vissza az elzárkózás politikájához és hagyja sorsára a kontinenst.

Az európai sajtó behatóan foglalkozik egyébként Beck lengyel külügyminiszter bucuresti-i látogatásával és a lapok általában megállapítják, hogy a lengyel külügyminiszter látogatása nagyban hozzájárult a két ország kö-

HENDERSON,

a leszerelési értekezlet elnöke

zött eddig is fennálló szívélyes-jóbaráti viszony kimélyítéséhez.

Beck ezredes tegnap este fogadta a lengyel követészen a bel- és külföldi sajtó képviselőit, akik előtt örömet fejezte ki afölött,

Nagyszabású ünnepségek az egyesülés évfordulóján

Bucuresti lakossága lelkesen ünnepelte a királyi család tagjainak felvonulását — Az ünnepségek lefolyása Aradon

Bucurestből jelentik: A szokásos ünnepi fényvel, hagyományos külsőségek között ülte meg a főváros köznsége a május tizediki egyesülési ünnepet. Bucuresti a tavasz ünnepének virágdiszes ruháját öltötte magára ezen a napon. Az összes autókat, villamoskocsikat s mindennemű járművet virágokkal és nemzeti színű zászlócskával díszítették fel. Így vonult fel a főváros lakossága a Cotroceni-palota elé, hogy ezen a napon őszinte hódolatát és szeretetét juttassa érvényre az uralkodó előtt.

Mintegy százötvenezer főnyi közönség helyekedelt el a Cotroceni-téren erre a célra külön felépített és zöld ágakkal, virágokkal feldíszített tribünökön. A királyi emelvény fölött az ország cimere és a királyi címer ragyogott. Az uralkodó-család tribünje mellett helyezték el a kormány, a szenátus és a Kamara tagjai számára felállított tribünöket, majd a sajtó, a

hogy Romániába jöhetett, majd pedig rámutatott arra, hogy a kormány a látogatás időpontját éppen május 10-re tűzte ki, amit a lengyel államfő és a lengyel köztársasági kormány megfelelő módon méltányol és értékel. Ez a gesztus a két állam közötti jóviszony és barátság állandó és őszinte szimbólumának tekinthető, amely viszony Lengyelország feltámadása óta alakult ki és minden ilyen alkalommal megerősödött.

Tegnap este Beck lengyel külügyminiszter két órán át tanácskozott Titulescuval, akivel behatóan megvitatta az összes aktuális kérdéseket. A két külügyminiszter tárgyalásairól a következő hivatalos kommunikét adták ki:

— Beck lengyel és Titulescu román külügyminiszter három megbeszélést folytatott egymással és megvizsgálta a napirenden lévő kérdéseket. A két külügyminiszternek alkalma volt nemcsak meggyőződni egymás álláspontjának azonosságáról, de megállapította a lengyel-román szövetség szilárdságát, minden eshetőséggel szemben. Egyébként a lengyel külügyminiszternek a román nemzeti ünnepségeken való részvétele mutatja a lengyel-román kapcsolatok bensőségességét. A külügyminiszterek elhatározták, hogy időszakonként találkozni fognak egymással és ez alkalmakkal eszmecseréket folytatnak mindazokról a kérdésekről, amelyek a két országot érdeklik.

Tevfik Rüşdy bey Bucuresztiben

Pénteken érkezett meg Bucuresztibe a török külügyminiszter, Tevfik Rüşdy bey török külügyminiszter megérkezése után a királyi palotába hajtattott, ahol beírta a nevét a vendégkönyvbé. Egy óra után a külügyminisztériumban villásreggeli volt, délután Titulescut látogatta meg, majd Titulescu adta vissza a látogatást. Nyolc órakor vacsora volt a külügyminisztériumban és ez alkalmakkal mindkét külügyminiszter beszélt. Holnap, szombaton Tevfik Rüşdy bey feleségével együtt a királyhoz hivatalos, majd Tatarescu látja őket vendégül a Cercul Militarban. Vasárnap sinaiai kirándulás lesz és a vendégek vasárnap este vagy hétfőn reggel elhagyják az országot bécsi menetirányban.

tisztikar és a magasabb hatóságok tribünjei következtek. A külügyminisztérium számára külön emelvényt építettek a királyi emelvény másik oldalán s itt foglalt helyet a diplomáciai kar teljes számban.

Az ünnepség kezdetét százegy ágyulövés jelezte, ami tulajdonképpen azt jelentette, hogy az uralkodó-család tagjai elindultak a királyi palotából. A főváros lakossága lelkes éljenzéssel üdvözölte a királyt, amerre elhaladt, nemkülönbén a királyi család összes tagjait. A Cotroceni-téren, ahol az ünnepség lefolyt, hosszú, percekig tartó ovációk fogadták a királyt. Az ünnepi Te Deumot Miron Cristea patriarcha celebrálta fényes papi segédlettel. A Te Deum után Károly király a határőr-katonaság díszgyenruhájában, fehér lovon elléptetett a kivonult katonaság sorai előtt. Mellette lovagolt gyönyörű pejlován Mária anyakirályné,

Készt Dollfuss repülőgépe, megmenekült a haláltól

Bomba robbant a salzburgi repülőtéren, amit az osztrák kancellárnak szántak

Bécsből jelentik: Tegnap délelőtt a Helden-téren Stockinger kereskedelmi miniszter tiszteletére nagy felvonulást rendeztek, amely még a délutáni órákban is tartott. A felvonulás alatt a tér közelében levő park egyik bokrában bomba robbant fel és a szilánkok többeket megsebesítettek. A bombarobbanásnál már Dollfuss kancellár is jelen volt, aki valamivel előbb érkezett meg Salz-

burgból repülőgépen. Egyébként a salzburgi repülőtéren a Dollfussnak szánt bomba alig néhány méterre robbant fel attól a helytől, ahova a kancellár repülőgépének kellett volna leszállania, a mezőn azonban senki sem tartózkodott és így sebesülés nem történt. A puszkaporszag azonban érezhető volt, amikor Dollfuss repülőgépe leszállt.

Nyolc havi börtönt kapott a DISCOM álbrablás rendezésével vádolt volt tisztviselője

Az Eminescu-uccai rejtélyes lopás ügye az aradi törvényszék előtt — Hajsza a titokzatos feketebajuszos férfi után

Az aradi törvényszék második szekciójának Mager dr.-tanácsa ma nagy érdeklődés közepette tárgyalta az elmúlt év októberében a Discomnál történt 121 ezer lejes lopás ügyét. Mint emlékeztetés, Draskovics Ferenc, a Discom tisztviselője jelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes ellopta az Eminescu-uccában az autóból a pénzzel teli aktatáskát. A nyomozás nagy apparátussal megindult és egy titokzatos, magas, feketebajuszos, sötétruhás férfi került gyanuba, aki egyes tanuvallomások szerint a lopás idején az autó körül ólálkodott, majd gyanus sietséggel utazott autótaxin Lipovára. A nyomozás során jelentkezett egy lipovai taxisofőr is, aki azt vallotta, hogy a titokzatos férfi megszólította és Devára akarta vitetni magát, azonban sokalta a kért 2400 lejes viteldíjat. A sofőr fel is hívta erre a férfire a lipovai rendőrség egyik tagjának figyelmét, azonban nem fogták el.

A nyomozás befejeztével az ügyészség vádat emelt Draskovics Ferenc ellen, akit azzal vádolt, hogy állópást inscenált, hogy ily módon jusson birtokába a 121 ezer lejnek, anélkül, hogy magáraterelje a gyanút. A vádat alátámasztotta a szakértői vallomás is. Draskovics ugyanis kijelentette, hogy egy defekt miatt volt kénytelen megállni és vesztegelni az Eminescu-uccában és ezalatt történt a lopás. A szakértő megállapította viszont, hogy valaki erőszakkal bevart egy szeget a kaucsukba és így keletkezett a defekt. A vádirat szerint ezt idegen nem tehetné, így tehát indokolt volt a tisztviselő elleni gyanu. A bíróság a mai főtárgyaláson több tanút hallgatott ki, így Haralamb Henriót, a Discom igazgatóját is. A tanu-

kihallgatások után Gutunoiu ügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben azt a vádat emelte Draskovics ellen, hogy állópást inscenált, ténylegesen azonban ő vette magához a pénzt. Hivatkozott arra, hogy praxisában számos har-

Trebitch-Lincoln maradni akart: erre fegyházba csukták Angliában

A hirhedt magyar kalandor-fejedelem kijelentette, hogy nemsokára újra visszatér Tibetbe

Liverpoóból jelentik: Megirtuk, hogy az amerikai gangsztervezér után kutató detektívek a Duchess of York fedélzetén

Dillinger helyett Trebitch-Lincolnt, a hirhedt magyar kalandorkirályt találták meg.

aki mint buddhista szerzetes, kolostoralapítás céljából jött Kanadából Európába s végcélja Svájc volt. Trebitch-Lincolnt az angol bevándorlási hatóság kikérdezte szándékai iránt, majd közölte vele, hogy

Angliában nem szívesen látott vendég és helyesebben teszi, ha visszatér Kanadába.

Trebitch-Lincoln azonban makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy Angliában maradjon, annak dacára, hogy az angol hatóságok magatartása két-

ségtelenné tette, hogy angolai tartózkodása csak „lakat alatt” valósítható meg. Ez a fenyegetés sem használt, mert Trebitch-Lincoln kijelentette, hogy

mindenáron Angliában akar maradni. Több kihallgatás után vasárnap Wallton Gale fegyházba szállították.

A nagystilű kalandor jövőbeni terveiről még nem volt hajlandó sokat elárulni, csupán annyit mondott, hogy nemsokára visszatér Tibetbe. Trebitch-Lincolnt egyelőre a fegyházban őrzik, míg kísérete szabadlábban maradt és egy hotelben szállásolta el magát. Az angol hatóságok Trebitch-Lincoln kíséretének tagjai iránt sem mutatnak sok vendégszeretetet s valószínűleg már a közeli napokban kitoloncolják őket Angliából.

Megtört és beismerte Henriót, hogy ő ölte meg feleségét

Ritka karabélyja lett árulója — A meggyilkolt asszony életbiztosításának szokatlan záradéka

Párisból jelentik: A rendőrség teljes erővel folytatja a nyomozást Henriót francia képviselő unokahúgának meggyilkolása ügyében. A vizsgálat megállapította, hogy Henriót Mihály 24 éves földbirtokos, Henriót országgyűlési képviselő unokaöccse, az elmúlt év szeptemberében házasodott meg. Újsághirdetés útján ismerkedett meg menyasszonyával, aki 85 ezer frankot hozott a házaságba. Ebből az összegből ezüst-róka farmot rendeztek be. Henriót még az esküvő előtt 800 ezer frankra biztosította felesége életét s kívánságára bevették a kötvénybe azt is, hogy a biztosítási összeg akkor is kifizetendő, ha felesége erőszakos halállal hal meg. A rendőrség megállapította azt is, hogy a karabély, amelyvel a gyilkosságot elkövették, Henriót-é volt. A karabély igen ritka példánynak számított, kezelése komplikált, úgy, hogy nem használhatta valaki, aki először veszi kezébe a fegyvert. A vizsgálóbíró ma megkezdte a férj kihallgatását.

Henriót Mihály az esti órákban a csendőrségen bevallotta, hogy ő ölte meg a feleségét, akivel állandóan civódott. Az utolsó napon is arra kérte feleségét, hogy legyen gyöngédebb, bizalmasabb hozzá, az asszony azonban

nem hallgatott rá. Ekkor feleségére rohant, dulakodni kezdtek; az asszony az öltözőszobába menekült, ahol újabb jelenet játszódott le, majd pedig az irodába rohant és segítségért akart telefonálni. Henriót azt hitte, hogy támadni akar és ezért lerántotta a falról a karabélyt és az asszonyra lött. A vallomás híre nagy izgalmat váltott ki Lorient városban és a lakosság tüntetést rendezett a gyilkos ellen.

CORSO-mozgó mai műsora

3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{4}$ órákor. — Lei 10.— 15.— és 20.—
HANS ALBERS, NAGY KATÓ, HANS AD.
SCHLETTOW, IDA WUST, EUGEN KLÖPPER
és 20.000 szereplő.

Vörös rém!

Orosz tárgy hatalmas teljesítmény. A saison nagy attrakciója.

Vasárnap délelőtt 11 órákor MATINÉ!

Jegy: Lei 6.—, 8.— és 12.— Két fillim egy műsorban
MARICZA GRÖFNŐ! Kálmán Imre operettje.
Marischka Hubert, Szőke Szakál, Verebes Ernő.
Dorothea Wieck.

MALEK, AZ ÁLMILLIÓMOS! Kacagató vigjáték

Szoboszlai Sándor tragikus öngyilkossága

Gyógyíthatatlan betegsége miatt menekült a halálba a nyugalmazott tanfelügyelő

Ineuról (Borosjenőrl) telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Pénteken délután háromnegyed hat órákor megrendítő módon vetett véget életének Szoboszlai Sándor nyugalmazott tanfelügyelő. Szoboszlai Sándor, amikor délután leánya, aki tisztviselő, nem tartózkodott odahaza, a háza előtt levő kutba vetette magát és mire tettét felfedezték, már halott volt.

Szoboszlai Sándor az utóbbi időben buskomorágra esett, azonban arról, hogy öngyilkosságra gondol, senkinek sem tett még csak célzást sem. Éppen ezért öngyilkossága mély hatást keltett Ineur (Borosjenőn), ahol mindenki szerette és tisztelte az idős nyugalmazott tanfelügyelőt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember májrákban szenvedett. Öngyilkosságát hozzátartozói szerint is azért követte el, mert tudta, hogy betegsége gyógyíthatatlan. Leányán kívül halálát Sándor nevű fia gyászolja, aki Magyarországon tanfelügyelő.

Nővédelmi hivatal Anyák Napja-ünnepély május 12-én este fél 9-kor a Minorita Kulturházban. Jegyek a Vasárnap kiadóhivatalában.

A kormány bevezeti a gabona-monopóliumot

Egyelőre 500 millió lejt használ fel az egyedárusítás megszervezésére — Betiltották a gabonaexportot és elrendelték a kukoricakészletek lefoglalását

Mint Bucurestiből jelentik, a lakosságnak élmezőnyében nagyjelentőségű ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága Tutarescu miniszterelnök elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: Teodorescu kereskedelmi, Slavescu pénzügyi, Sasu földművelésügyi, Costinescu munkatügyi, Franasovici közlekedési miniszter, valamint a szakminiszteriumok államtitkárai. A kormány az alábbi határozatokat hozta:

1. Ujabb intézkedés megtiltja a gabonaműveletnek és a paszulynak az országból való kivitelét.

2. Azokban a vármegyékben, amelyeknek 1933. évi termése nem fedezte a lakosság élelmezési szükségletét, lefoglalja az összes felhalmozott kukoricakészleteket.

Elrendelik a gabonamonopóliumot

Ezenkívül a kormány gazdasági bizottsága előkészítette a gabonamonopóliumot, más szóval azt, hogy az országban levő összes gabonaműveletet az állam veszi át és a szükségletnek megfelelően, normális áron hozza forgalomba a lakosság számára. A gabonamonopólium terve a múlt évi aratás után merült fel legelőször, de az akkori kormánynak nem álltak rendelkezésére megfelelő anyagi eszközök. A Tutarescu-kormány e célra igénybe akarja venni a Nemzeti Banknál levő azt az 500 millió lejt, amely a Creditul Agricol-alapból maradt fenn. Ezt az alapot a mezőgazdaság fejlesztésére szervezték annakidején, de az 500 millió lejt felhasználatlanul maradt és most az ország lakosságának gabonával való ellátására kívánja a kormány fordítani.

A minisztertanács elhatározta még, hogy felfüggeszti a buzalást keverésére vonatkozó tilalmat, tehát újabb intézkedés a buzalást rozsa-, kukorica- és árpaalattal is szabad keverni. Mostanig tudvalevőleg a városi és községi előljáróságok maximálhatták a liszt és kenyér árát, de a kormány most kimondta, hogy ezt a jogot a kereskedelmi és ipariügyi miniszterium számára tartja fenn, azaz a miniszteriumtól speciális felhatalmazást kell kérni a maximálásra. A pénzügyminiszterium távirati rendeletet intézett a vámhivatalokhoz arról, hogy semmi gabonát és paszulyt ne engedjenek ki a vámhatárokon.

Manoilescu-Strunga földművelésügyi alminiszter a spekulációs célokból felhalmozott és túl magas áron eladott gabona lefoglalásával és leltározásával foglalkozik a sajtó számára adott alábbi nyilatkozatában:

— Az abnormális hőség és szárazság miatt folyton súlyosbodó gazdasági helyzetet egyesek árdrágításra használják ki és indokolatlanul

emelik a gabona, a liszt és a kenyér árát. Néhány nap alatt vagononként átlag 6000 lejjel emelték a gabona árát és még mindig emelni akarják, ha a kormány közbe nem lép. A felhalmozott készleteket mesterségesen visszatartják és emiatt az ország különböző vidékein a lakosság nem jut megfelelő áron gabonához. Ha a gabonát és a lisztet ki akarják vonni a forgalomból, akkor a lefoglaláson kívül azt is elrendeljük, hogy a külföldről is importáljunk kukoricát. A belföldi tengeri árát már vagononként 20 ezer lejre hajtották fel, míg ellenben a külföldi kukorica a mi kikötőinkben 18 ezer lejért is kapható, tehát a külföldi kukorica olcsóbb, mint a belföldi. Senki sem kívánja a kukorica behozatalát, de ha kell, ezzel a fegyverrel törjük le a belföldi spekulációt, hogy a lakosságot megmentjük az éhínségtől. A spekulánsok még alacsony áron szerezték be a kukoricát és most horribilis nyereségre akarnak szert tenni. Az export betiltásán kívül elrendeltük a belföldi gabonakészletek leltározását és lefoglalását, bárhol találjuk is azokat: a kikötőkben, a hajókban, vagy más raktárházakban. A vármegyét prefekturákat már távirati utasítottuk a lefoglalásra. Felhívjuk, azokat, akik gabonával rendelkeznek, hogy normális áron kínálják fel készleteiket az import-export-hivatalnak, vagy a földművelésügyi miniszterium gabonaellátási osztályának. Remélem, hogy a gabonázérekkel szemben ennél erősebb intézkedéseket nem kell foganatosítanunk.

Egyébként a pénzügyminiszterium bélyeg- és illeték-ügyszálya rendeletet küldött a CFR igazgatóságához arról, hogy a liszt és őrlemények szállítása alkalmával sem a szállítóktól,

Aradon is emelkedett a gabona ára

A decebali vámhivatalhoz egyébként ma 37.474—1934. szám alatt távirati rendelkezés érkezett a következő szöveggel: „Gabonaművek és bab exportja további intézkedésig tilos”

Aradvidékét a rendelkezés elsősorban a tengeri-export szempontjából érdekli. Az egyetlen cikk, amelytől a gabonakereskedők külföldön meg el tudtak helyezni, a tengeri volt, a mely főképpen Ausztria felé gravitált. A mai gabonapiac természetesen a szárazság hatása alatt állott. A gabonaművek árai emelkedő tendenciát mutatnak. A buza ára 60—70 lejjel emelkedett és ma 550—570 lej körül mozgott. A tengeri ára 270—290 lej, a zab ára 280, az árpa pedig 280—300 lej körül mozgott. A felhozatal minimális volt és azt főképpen magánosok vásárolták meg. Egyes leletések szerint

BELVÁROSI SZÍNHÁZ — BUDAPEST.
Május 12-16-ig **SAS UCCA**
Henrik Hausen vigjátéka. Lakatos László Áldogósában,
Főszereplők: Gombaszögi Ella, Murati Lili, Végh Sári, Báthori Giza, Solóss Annie, Keresztessy Mária, Sarkadi Aladár, Nagy György, Baróthy, Boray, Gonda, Benkő.
Rendező: Kürti Pál. Díszlettervező: Gara Zoltán.

sem a címzettekől nem kell kérni a számla felmutatását, amint azt a forgalmiadó-törvény előírja, mert a miniszterium felfüggesztette az adótörvénynek azt a szakaszát, amely az ilyen szállítmányok forgalmiadó-bérlésének igazoltságát kívánja.

Brancovici Emil tanár, a belföldi gabona-exportszindikátusok szövetségének elnöke következőképpen nyilatkozott a kormány intézkedéseiről:

— A minisztertanács elhatározásának oka a nagy szárazság. Mindenki érthetőnek találja a gabona kivitelének megtiltását, mert a gabonaművekre a lakosságnak nagy szüksége van. A kivitel felfüggesztésének azonban nincs gyakorlati jelentősége, az export már napok ezelőtt megszűnt, mert hiszen nálunk magasabbak a gabonaárak, mint az összes világpiacokon, tehát mi ugyanis képtelenek volnánk exportálni. A kormány intézkedéssel teljes egészében el kell fogadni, habár egyeseknek nem kellemes a kiviteli tilalom, mert az ezelőtt kötött exportszerződések alapján az exportszállításokat le akarják bonyolítani, még ha veszteség éri is őket. De az export betiltása miatt nem tarthatják be szerződésüket, mert a nemzetközi szokványok szerint érvénytelenekké válnak a kiviteli szerződések akkor, ha az exportot a kormány megtiltotta.

— Hogy mi a véleményem a gabona lefoglalásáról? Ezt is természetesnek tartom. Csak a későbbi intézkedésekkel ne okozzanak nekünk károkat. Mi ugyanis teljesítjük a kormány kívánatait, átadjuk gabonakészleteinket, de csak ha méltányos árat kapunk és azt is az átadáskor.

Erdélyben tegnap esett az eső és ez valamennyire hozzájárult az ottani helyzet javulásához. Ugyancsak esőről érkeznek hírek Basaraból és Munténiából is. A régi királyság területén egész Turnu-Severinig megindult az esőzés.

A földművelésügyi miniszterium tegnap felhívást bocsájtott ki, amelyben felszólítja a gazdákat, hogy így az állati takarmánnyal, mint az emberi élelmiszerekkel takarékoskodni, mert csak így egyensúlyozhatók ki a gazdasági szárazság következményei. Amíg csak lehet, legeltessék az állatokat és az elpusztult vetés helyébe vessenek takarmányt.

Aradon már megkezdtek a kukorica lefoglalását

Az aradi prefekturán pénteken délután Groza János dr. prefektus elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen résztvettek a mezőgazdasági Kamara, valamint a Kereskedelmi és Iparkamara reprezentánsai is. Az értekezleten a prefektus ismertette a gabonakérdésre vonatkozó, ma Aradra érkezett miniszteri rendeletet és ennek utasításai értelmében

elhatározták, hogy úgy Aradon, mint a megyében összeírják mindazokat a tengeri-készleteket, amelyek kereskedők és közvetítők raktáraiban vannak.

Ezeket a készleteket, — amelyekről nyilvánvaló, hogy nem tulajdonosuk termelte és hogy eladás céljait szolgálják — lefoglalják és azoknak eladása egyelőre tilos. Ma délután már egyes-bizottság járta végig az aradi gabonakereskedőket, ahol a tengeri-készleteket ellenőrizték. Holnap a nagyobb községekben: Pecicán, Nadlacón, Ineun, Chisineun, Cermeun stb. történik meg a tengeri-készletek összeírása és lefoglalása.

Kétnapos különvonat-és hajó-kirándulás

Turnu-Severinbe, Ada-Kaleh szigetre, a Kazán-szoros megtekintésére, Orsovára és Herkulesfürdő.

Részvételi díj, melyben az összes étkezések, szálloda, ki- szolgálási díjak, vasút és hajó költség belfoglaltatik, Consum tagoknak hat havi részletfizetés mellett

570.— Lej

Közpénz utasoknak ugyanez minden költséggel együtt **690.—**

Jelentkezések május 18-ig a Consum Kereskedelmi Rt. irodájában, (az Aradi Általános Takarékpénztár helyiségében.)

Utlevelhamisító szövetkezet Budapest—Páris között

Szegény embereket utaztattak mindenfelé, hogy aztán át-
hamisithassák az utlevelek tulajdonosainak nevét

Budapestről jelentik: A rendőrség nagyszabású utlevélhamisító-bandát leplezett le. Hítekkel ezelőtt a párisi magyar követség értesítette a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy a párisi rendőrség megállapítása szerint, Budapesten veszedelmes utlevélhamisító-banda működik, amely összeköttetésben áll a nemrég Párisban leplezett utlevélhamisítókkal. A budapesti rendőrség ezek alapján fokozott eréllyel kezdett hozzá az ügy nyomozásához és mára sikerült a társaság hat tagját ártalmatlanná tenni.

Kiderült, hogy egy-egy szegény embert rávettek arra, hogy váltsák ki utlevelüket és amikor ez megvolt, elutaztatták az illetőket külföldre, hogy az utlevélben benne legyen a határátlépés igazolása. Amikor az illető visszatért, a társaság 30—40 pengőért megvette az utlevelet és azt vegyi eljárásokkal más névre állították ki. Az így meghamisított utleveleket aztán hatalmas felárral értékesítették. A letartóztatottak között három tisztviselő, egy ügynök és két ipari munkás szerepel.

Az első strand-baleset:

Félméteres vízbe ugrott fejest a Neptun-strandon egy aradi mérnök

Vértől patakozó fejjel és eszméletlenül vetette fel a víz — Az utolsó pillanatban mentették ki a Marosból

Sulyos baleset történt pénteken a korai ebédutáni órákban az aradi Marosparton. A Neptun-strandot, annak ellenére, hogy még hivatalosan nem nyílt meg, a nagy melegre való tekintettel valóságban ellepik a strandolásra éhes aradiak. A tegnapi ünnep alkalmával pedig annyian voltak a Neptun-strandon, mintha nem is zárt kapuk mögött kellett volna fürödni. Ma is már az ebédutáni órákban igen sokan keresték fel tavalyi kabinjukat, ott levetköztek, majd átusztak a Maros vári oldalára, ahol már kellemes homok várja az elkésett strandnyitást. Goschi Károly 27 éves aradi mérnök is a strandolók között volt és megunva a homokplázzson való napozást, felment a komppérszére készített hídra és onnan készült fejest ugrani a Maros közepe felé. A mérnök nagy lendületet vett és nagy ivben zuhant a Marosba. Az uszodán dolgozó emberek is felfigyeltek a nagy ugrásra és meglepetve látták, hogy már jó idő eltelt az ugrás óta, de a mérnök még mindig nem került felszínre. Nyomban csónakba ültek és rosszat sejtve odaevettek a komppérszére.

Eppen ekkor dobta fel a Maros Goschi mérnök újult testét, fejéből pedig vér patakzott.

A csónakkal percek alatt megközelítették és sikerült is kiemelni a vízből, majd a másik partra szállítani. Innen telefonon értesítették a mentőket, akik a sulyosan sérült mérnököt a közkörházba szállították.

A munkásoknak közben sikerült rekonstruálni, hogy tulajdonképpen mi is történt. A mérnök ugylátszik nem tudta, hogy a Maros napok alatt igen sokat apadt és azt sem tudta, hogy a komppérszere közelében alig fél méter mély a víz. Hatalmas erővel ugrott a vízbe és a feje a homokba ütdött. Nyomban elvesztette eszméletét és ha a munkások idejében segítségére nem sietnek, menthetetlenül a vízbe fullad.

JÖN:
JAN KIEPURA
DALOL A SZIVEM!
EGGERTH MÁRTA
CENTRAL!

Goschi Károlyt a közkörházban az inspekción Tiriác dr. vette kezelés alá és megállapította, hogy a mérnök nyakcsigolyáján és hátgerincén sérült meg sulyosabban. Moldovan János dr. igazgató-főorvos vette azután kezelést alá, aki eszméletre térítette. A mérnök elmondta, hogy valóban nem tudta, milyen mély a víz a Marosnak ezen a pontján. A vízben elvesztette az eszméletét és arra sem emlékezett, ki mentette ki a Marosból. Még a délután folyamán dr. Bologa Virgil megröntgenezte és megállapítást nyert, hogy a mérnök negyedik nyakcsigolyája rándult meg. A hátgerincén kisebb sérülés van, ami feltétlenül pár heti mozdulatlan fekvést igényel. Az ügyben különben a hatóságok is vizsgálatot indítottak és egyelőre azt az intézkedést tették, hogy a strand megnyitásáig szigorúan tilos a fürdés.

Rohanó légtölcser söpri végig az amerikai Egyesült-Államokat

Háromszázmillió tonna port kavart fel a féltelmetes természeti tünemény. Ezer-számra pusztulnak a mezőkön legelésző állatok

Londonból jelentik: Az Egyesült-Államokat egy 2400 kilométer hosszú, 1400 kilométer széles és 3,5 kilométer magas porfelhő söpri végig. A légtölcser felkorbácsolja a kiszikkadt, poros talajt és 300 millió tonna port hópölyögget végig maga előtt a Missouri, Mississippi és Ohio völgyében. Amerre a ciklon elvonul, mindent belep a por. Az autók napkal is lámpát kell gyújtaniok, mert a porfelhőben csak így tudnak közlekedni. Az állatok ezerszámra pusztulnak a legelőkön, amelyeket ujnyi vastagon belep a por. A gazdák napl kárát kétmillió dollárra becsülik.

Az egyházi adó nem hajtható be per utján

— mondotta ki elvi ítéletében az aradi törvényszék. — Pereskedés egy aradmegyei katolikus egyházközség és tizenkét sft.-anai gazda között

Érdekes, elvi jelentőségű döntést hozott ma az aradi törvényszék egyházi adókérdésben. Comlaus és Sft.-Ana községek egymás közvetlen szomszédságában fekszenek, az elsőnek római katolikus temploma, az utóbbinak iskolája van. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy tizenkét sft.-anai gazdálkodóra, akiknek földje Comlauson fekszik, fejenként 900—3000 lejig terjedő taksát vetettek ki, iskolafenntartás címén. Ügygondnokul dr. Bogdanovits Zoltán ügyvédet nevezték ki, aki a tizenkét gazdát összesen 30 ezer lejre beperelte és az első fórumon a pert meg is nyerte. Fellebbezés folytán ma kerül az ügy a törvényszék elé.

A gazdák képviselőiben dr. Szuchy Pál a mai tárgyaláson kifejtette, hogy a járásbíró-ság egyáltalában nem volt illetékes az ügyben ítélni, annál kevésbé, miután a comlausi egyházközség alapszabályait a kultuszminiszter nem hagyta jóvá és így az törvénytelenül működik. Bogdanovits dr. ezzel szemben arra hivatkozott, hogy a Vatikán és Románia között létrejött konkordátum szerint a római katolikus

Wolff—Diószeghy

képeállítás
a Kulturpalotában

Nyitva: naponta d. e. 10—1-ig,
d. u. 4—8-ig.

Belépés díjtalan.

Felmentettek két aradmegyei községi irnokot a sikkasztás vádjá alól

A halál előtt tett mentő-vallomás

Ma tárgyalta az aradi törvényszék első szekciójának Popescu—Grecu-tanácsa a josi megyei jegyzőségél történt hivatali sikkasztás ügyét. Mint már megemlékeztünk róla, 1929-ben és 1930-ban Breier Béla, akkori községi jegyző, a befolyó adókból és községi taksákból 344 ezer lejt sikkasztott el. Amikor az ügy kipattant, Breier letartóztatották, azonban pár héttel bekövetkezett halála előtt beismerte, hogy ő költötte el a pénzt.

A vizsgálat során vád alá vonták Breieren kívül Caraba Vince és Putnik Vasil községi irnokokat is, akiket bünrészességgel gyanúsítottak s akik hosszabb időn át voltak vizsgálati fogságban. Az aradi törvényszék ma tárgyalta ügyüket. A két vádlott kijelentette, hogy nem tudott Breier manipulációjáról. Elmondták, hogy a jegyzőtől nyugtákat kaptak, amelyekkel bejárták a községeket és inkasszálták, az ellenőrző szelvényt azonban, amely a nyugtakönyvben maradt, Breier állította ki. Ők nem látták, hogy kisebb összegeket irt be, mint amennyi az eredeti nyugtán szerepelt. Különbben sem voltak községi irnokok, hanem Breier alkalmazottai és a jegyző fizette őket. Miután a meghalt jegyző utolsó vallomásában leszögezte, hogy irnokai ártatlanok és terhelő bizonyítékok terhükre nem merültek fel, a bíróság felmentő ítéletet hozott.

kus egyháznak jogában áll egyházközségeket létesíteni, Szuchy dr. viszont azzal replikázott, hogy a konkordátum erről nem intézkedik. Egyben kérte a bíróságot, állapítsa meg azt is, hogy az egyházi adó konverzió alá esik, tehát amugy sem hajtható be. A bíróság hosszasan tanácskozás után hozta meg döntését, amelyben megsemmisítette a járásbíró-ság ítéletét és elutasította az egyházközség követelését, azzal az indoklással, hogy a konkordátum erre az esetre nem vonatkozik, az egyházi adó pedig a pénzügyigazgatósági közegek utján hajtható be, de semmiesetre sem peresíthető.

Central-Mozgó: Biró Lajos és Korda Sándor VIII. HENRIK MAGÁNÉLETE. Főszerepben: Charles Laughton, az utólrhetetlen jellem-színész. — Délután 3 órakor mérsékelt helyárak. Az esti előadás a kertben lesz megtartva.

Select-Mozgó: Repriz-premier, Boris Karloff nagy kiállítású látványos, izgalmas filmje: DZSINGISZKAN KARDJA. — D. u. 3 órakor mérsékelt helyárak.

Romániai Német Színház. Vasárnap, május 13-án este fél 9 óra- kor a Városi Színházban.

Vendéjáték Fritz Hintz-Fabricius berlini udvari operabíró részvételével

Lortzing Albert operája: **Der Wildschütz** Ugyanaznap délután 4 órakor olosó helyárrakkal: **Die grosse Chance** A. Möller és H. Lorenz modern vigjátéka, 3 felvonásban.

Jegyelővétel a színházi pénztárnál naponta d. e. 10-ig, d. u. 4-7-ig. 1980

Színház—Művészet—Irodalom

A német színtársulat aradi vendégszereplése

Óriási érdeklődés nyilvánul meg az Országos Német Színház vasárnapi vendégszereplése iránt. Ez a felfokozott érdeklődés helyénvaló is, mert *Ongyérth* igazgató nagyszerűen megszervezett prózai és énekes társulata oly magas színvonalon álló művészi teljesítményt nyújt, amelyben ritkán van része az aradi közönségnek. Vasárnap délután 4 órakor Möller és Lorenz nagyszerű vigjátéka „A nagy sánsz” kerül színre mérsékelt helyárrakkal a társulat legjobb erőinek közreműködésével. Vasárnap este fél 9 órai kezdettel zenei csemegével szolgál a német énekes-anszambli. Lortzing remekbe készült vigoperáját, „A vadász”-t mutatja be Aradon. Ezzel az előadással mindenütt hatalmas és megérdemelt sikert arattak a német művészek, akiknek élén mint rendező és a darab egyik főszereplője Fritz Hintz-Fabricius, a berlini állami operaháznak Romániában vendégszereplő tenoristája áll. A vendégművész kőre olyan kiváló énekesek sorakoznak, mint Helly Hienz, Carmen Marschall, Helle Hausenblaus, Inez Vogelsang, Karlfriz Eitel, Hans Markus, Julius Arz. A zenekart Oschanitzky, a jeles dirigens vezérli, aki az operát be is tanította. Népes kórus és külön gyermekkar egészítik ki az együttest. Jegyciket mindkét előadásra már árusít a színházi pénztár.

* Éghy Gyssa és csoportja 16-án. szerdán este táncol a téli színházban. Példátlanul álló művészi műsor, remek kosztümökkel és díszletezéssel. Szinpompás pantomimek, szólók és csoportok, akrobatika utólrhetetlen szórakozást nyújtanak. Jegyek a színházi pénztárnál.

— „Anyák napja” számot adott ki a „Der Deutsche Rundfunk” című népszerű rádió folyóirat. A „Der Deutsche Rundfunk” ünnepi terjedelemben, gazdag és változatos tartalommal jelent meg május második vasárnapjára, hogy ünnepelje az Anyaság kultuszát. Versek, irodalmi cikkek és képek emelik ki az Édesanyát, az egész emberiség legfőbb jötevőjét. Ezenkívül nagyszerű nőiívat-rovat, kézimunkák, érdekes szakcikkek és kimerítő rádióműsor képezi a Rundfunk tartalmát.

Utazzunk Konstantinápolyba!

Semmi se gondja — Részvételi díj Aradról Konstantinápolyig és vissza előkelő teljes ellátással, utazással, utólevéllel, vízzel és minden borralvalóval együtt 5750 lei

Koranyáron legszebb a Boszporusz, a Fekete- és Márvány-tengert összekötő tengerszoros, ilyenkor a legcsodálatosabb és ilyenkor ragyog legékecsben Sztambul városa.

Kirándulóinknak feledhetetlen élményekben lesz részük.

Rendkívül bő programmunkból csak vázlatosan adhatunk egy pár részletet: június 2-ikén indulunk és reggelre érkezünk Bucurestibe. Ott reggeli, majd egy szállodában pihenés, utána ebéd a Picadillyben, majd indulunk Constantába, ahol a vacsora vár. Elszállásolás a Palace-hotelben, majd másnap teljes penzió és fürdés Mamaia strandján. 4-ikén este indulunk tovább a Romania hajóval, 5-én délelben érkezünk Konstantinápolyba. Autókon megyünk a Continental, Royal, Touring, Pa-

Angolnyelvű utikalauz készül az ország vidékeiről és vállalkozásairól

Tizenöt-huszezer példányban jelenik meg az új propagandakönyv

Ma Aradra érkezett az ismertevű H. C. Jackson angol könyvkiadó, aki a közeljövőben érdekes propagandakönyvet ad ki az országról. Jackson ugyanis angolnyelvű utikalauzt készít az ország különböző részeiről — így Aradról is — és ezt a kézikönyvet nemcsak a külföldi turisták, hanem a kereskedelmi összeköttetéseket kereső külföldi vállalatok is felhasználják. H. C. Jackson, aki az Európa utazási irodával karöltve végzi a Romániára vonatkozó könyv összeállítását, a régi királyságot már bejárta és most az erdélyi város-

kat keresi fel, ahol nemcsak a város nevezetességeiről, hanem a számottevő gyárvállalatokról, kereskedelmi üzemeiről, szállodáiról és vendéglőről állít össze bő képet.

A könyv 15-20 ezer példányban jelenik meg és az összes nyugati államokban forgalomba kerül, úgy, hogy a munka értékes idegenforgalmi propagandát jelent. Az angol kiadó hasonló utikalauzt adott ki több államban és mindenütt a legteljesebb megalégedéssel fogadták ezt a hézagpótló, mindenki számára értékes könyvet.

Autóreflektorral vakította el áldozatait egy newyorki kéjgyilkos vizsgálóbíró

A leleplezés szenzációjának lázában ég egész Newyork — A rendőrségen tört meg az előkelő családból származó bűnös

New-Yorkból jelentik: A new-yorki rendőrségnek hónapokig tartó nyomozás után sikerült most olyan bűncselekményt felderítenie, amely a kriminológia történetében is ritkítja a párját.

Az egyik széles autót, amely New-Yorkból a környékbeli városokba vezet, ez év februárja óta a *bestiális bűncselekmények egész sorát követtek el*. Egy titokzatos szatir üzte gyalázatos játékaik anélkül, hogy sikerült volna nyomára akadni. Minden fáradozás, hogy személyazonosságát megállapítsák, hiábavalónak bizonyult. A szatir az éjszakai órákban kezdte meg tevékenységét. Azokra az asszonyokra pályázott, akik vagy gyalog, vagy kerékpáron, esetleg motorbiciklin haladtak az uton. Merényleteinél a szatir mindig ugyanazt a taktikát alkalmazta. *Rendkívül erős fényszórával világított áldozatai arcába, úgy, hogy pillanatra megvakította őket. Legtöbbször az asszonyok kerékpárjukról az országútra zuhantak*. A gonosztevő ekkor hozzájuk sietett, becipelte őket az erdőbe, ahol azután erőszakoskodott velük.

Mikor az első feljelentés bejutott a rendőrségre, nem akarták elhinni és azt hitték, hogy valami asszonyi hisztériáról van szó. Pár nappal később azonban újból fölbukkant a szatir és ekkor már kétség sem fért ahhoz, hogy valóban „működik” a titokzatos ember. A rendőrség valósággal megszállta az országot ama részét, ahol a két merénylet történt, de a szatir, ugylátszik, megérezte a veszedelmet és tevékenységének színhelyét egy másik országútra tette át. Itt már nem elégedett meg az egyszerű erőszakoskodással, hanem meg is ölte áldozatát.

New-York egész rendőrségét mozgósították a szatir kézrekerítésére, amikor pár nappal később a rejtélyes ember újból életjelt adott magáról. Ezután egy 15 éves kisleányt gyilkolt meg borzalmas kegyetlenséggel és a holttestet ismét az országot szélén hagyta. A rendőrség tehetetlenül állott a tömeggyilkossal szemben, amikor a véletlen meghozta a gyilkos leleplezését. Egy motorke-
rékpáros fiatalembernek, aki eltört lámpával, fényszórá nélkül haladt az országúton,

feltűnt a gyilkosságok színhelyének közelében egy luxusautó, amely az erdő szélén úgy volt elrejtve, hogy az országútról alig lehetett észrevenni.

A motorke-
rékpáros megállott és elrejtőzött a kocsi közelében. Tíz perccel később észrevette, hogy egy óriási termetű férfi közeledik az autóra és helyet foglal a volán mellett. Azt is észrevette, hogy az ismeretlennek egy fényzórá van a kezében. Az óriástermetű férfi parasztruhát viselt, az autóban azonban átöltözött és a parasztruha alatt elegáns szmoking volt. Ezután megindította a motort és New-York irányában elrobogott. A motorke-
rékpáros, akinél nem volt fegyver, nem merete követni a gépkocsit, de feljegyezte számát. Másnap a rendőrségnek jelentést tett megfigyeléséről. Csakhamar megállapították, hogy

az elegáns gépkocsi Frank Christiano 33 éves new-yorki vizsgálóbíró tulajdona

és megállapították azt is, hogy a bíró gyakran tesz a környékre éjszakai kirándulásokat. Az ügyben nagy eréllyel folytatták tovább a nyomozást. Eleinte nem is merték feltételezni az előkelő családból származó bíróról, hogy összefüggésbe lehetne hozni a bestiális bűncselekményekkel. Ennek dacára beidéztek a rendőrségre és kihallgatták. A bíró nevelésének minősítette azt az állítást, mintha gyilkos lenne. Már-már bocsánatkérések közepette elbocsátották a rendőrségről, amikor a rendőrtisztviselő legnagyobb meglepetésére

a herkulesi termetű vizsgálóbíró összeesett, zokogni kezdett és részletes beismerő vallomást tett.

Elmondotta, hogy naponta igen nehéz munkát végez a new-yorki bíróságon. Esténként valami titokzatos erő arra kényszeríti, hogy az országútra siessen és asszonyokon erőszakot kövessen el.

A bírót természetesen letartóztatták. Kétség sem fér ahhoz, hogy ez a rejtélyes affér nemcsak a bűnügyi hatóságokat, hanem a pszichológusokat is foglalkoztatni fogja.

SIÓFOK A BALATON GYÖNGYE

Sport - Szórakozás - Strand - Kaszinó

Rendkívül mérsékelt árak

A gyermekek paradicsoma.

Stawisky, a rejtelmes ember**Ostrom Abdul Kadir herceg ellen
a moszuli petroleumrészvényekért**

(7)

Irla: JOSEPH KESSEL

(Copyright by Agence Litteraire Internationale and Aradi Közlöny.)

1932. elején történt. Fekete-haju, villogó szemű, nyugtalan férfi érkezett meg az expresszrel Budapestre. Stawisky Sándor volt, aki azonban nem a saját, hanem M. Serge Alexandre néven szerepelt. Stawisky hatalmas üzletről ábrándozott, ha ez sikerül, talán sok minden másképpen üt ki. Talán nem került volna sor a nagy botrány kipattanására és nem lett volna szükség arra, hogy Stawisky Sándor olyan nyomorultul fejezze be földi pályafutását.

Stawiskynek tudomása volt arról a mesés értékű hagyatékáról, amelyet a néhai Abdul Hamid szultán hagyott utódaira, azokról az ázsiai petroleumforrásokról, amelyeknek részvényei a száműzött török császári család tagjainak tulajdonában vannak. 21 császári herceg és hercegnő Párisban, Londonban, a Rivierán és Budapesten tartotta kezében a mintegy 60 millió dollár értékű szkripszeket.

Stawisky hallott arról, hogy Abdul Kadirtól ezek a petroleumrészvények esetleg megvehetőek. Ugy vélte, hogy talán nem is kell nagyobb áldozatot hozni, egy kis előleggel megoldható a probléma, 20-30.000 dollárral milliókat akart keresni. Az üzlet határozottan csábító volt és ez magyarázza meg, hogy Stawisky nyolcszor kereste fel Abdul Kadirt, aki konokul elzárkózott a részvényeinek eladása elől.

Hihetetlen erőfeszítéseket tett, hogy megszerezze az itt levő moszuli petroleum-szkripszeket. Tudta, hogy a Kereskedelmi Bank széfjében őrzik Abdul Kadir herceg 3.700.000 dollár névértékű paketjét. Amikor Kadir herceggel nem tudott boldogulni; feleségével, Meziette hercegnővel kísérletezett. Igéretekkel, ajándékokkal akarta elkápráztatni a hercegnőt. Serge Alexandre elszántan küzdött a szkripszekért és Meziette hercegnővel is valóságos dráma jelenetei voltak, amikor minden érve meghiusult Abdul Kadir tökéletes közönyén.

Meziette hercegnő alig 29 éves és a sors különös akarata folytán szinte már egy teljes életet leélt. Alig volt 15 éves, amikor megismerte Abdul Kadir herceget, a szultán legifjabb fia, halálosan belészeretett és feleségül vette.

Igy lett Meziette hercegnő a hatalmas Abdul Hamid szultán menyje. A tündöklő fényt és pompát, amelyet a szultáni udvar nyújtott, a forradalom után felváltotta a legsötétebb bizonytalanság. A császári családnak menekülnie kellett, a trónfosztó törvény szigorúbb volt, mint bárhol másutt, halálbüntetés terhe alatt tiltotta meg a visszatérést a család minden egyes tagjának. Ez a tilalom ma is érvényben van és ha Meziette hercegnő most átlépné a török határt: halál várna rá.

Meziette hercegnő így beszélt Stawiskyról:

— 1931. tavaszán állított be hozzánk ez a különös ember. Emlékszem rá, az Ipar-uccában laktunk. Behoztak egy névjegyet, amelyen csak ennyi állt: Serge Alexandre, Páris. Élénk, fekete, nyugtalan tekintetű férfi volt. Ugyszólván minden bevezetés nélkül előadta, hogy kizárólag azért jött Budapestre, mert tudomására jutott, hogy itt él férjem, Abdul Kadir. Elmondotta, hogy ő már hosszú ideje keresi Kadir herceget, akivel tárgyalásba óhajt becsátkozni a moszuli petroleumrész-

vények megvásárlásának kérdésében.

— Előadta, hogy neki Párisban nagy érdeklősége, Londonban bankháza van, mögötte komoly pénzcsoport áll, amelynek célja, hogy megvásárolja a moszuli petroleumforrások részvényeit.

— Kadir herceg mereven elzárkózott minden tárgyalás elől, tudni sem akart arról, hogy a szkripszeket Stawisky rendelkezésére bocsássa.

— Serge Alexandre nem riadt vissza ezektől az első akadályoktól. Elmondotta, hogy tárgyalta a császári család Párisban élő tagjaival is, akiket Millerand volt köztársasági elnök, ügyvéd, képviselő. A Párisban élő hercegekkel nem tudott eredményekre jutni, mert Millerand nélkül ők egy lépést sem tesznek.

**Már csak három napig lehet
a vásár 50 százalékos kedvezményével
Budapestre utazni****Hétfőn déli 12 óráig kell megérkeznie annak, aki a kedvezményes utazást igénybe akarja venni**

Budapestről jelentik: Már csak három napig tart a vásár. Három nap, szombat, vasárnap és hétfő áll rendelkezésére azoknak, akik még eddig nem keresték fel a vásárt és akik ebből a célból fel akarnak utazni Budapestre. Május 14-ikének, hétfőnek 12 órájáig kell Budapestre érkeznie annak, aki a vásárnak a visszautazás tekintetében, pünkösdi keddiéig érvényes 50 százalékos utazási kedvezményét igénybe akarja venni. A vásár iránt eddig mutatkozó nagy nemzetközi érdeklődést a legjobban néhány számmal tudjuk jellemzőni. A vásár első kilenc napján 16.000 külföldi és több, mint 30.000 vidéki érkezett Budapestre. A vásáron megfordult látogatók összes száma pedig Áldozócsütörtök esti órájáig beárólag, közel 400.000-re tehető.

Ki kell említeni, mert külön dicsőretet érdemel, Budapest idegenforgalmi szervezeteinek munkáját. A Nemzetközi Vásár által eddig elért idegenforgalom példátlanul nagy mérete ellenére, egy panasz sem volt, mindenki gyorsan hozzájuthatott az igényeinek megfelelő elszállásoláshoz. A közönséget megeléjtel Budapest olcsósága. Lényegileg ez is a szervezés kérdése, mert a helyesen szervezett tömegmegmozdulásoknál nem történhet torlódás és így nem is keletkezhetik olyan ok, amely indokoltá tenné a rendes olcsó árak felemelését.

Maga a vásár egyébként változatlanul a közönség érdeklődésének középpontjában áll. A vásárt felkereső rengeteg előkelőség köréből megemlítjük, hogy a magyar kormány tagjai ismétellen keresték fel azt, hogy eddig a vásárra 12 külföldi vásárvonat érkezett, megfordult a vásáron a rampuri maharadzsa, ott járt Kalkutta, Drezda és Milánó főpolgármes-

— Kadir nem hitt el semmit. Kereken kijelentette, hogy a szkripszekről beszélni sem lehet. Alexandre 1931-ben, majd a következő évben is többször keresett fel bennünket. Legalább tizszer járt nálunk és minden alkalommal újabb és újabb ajánlatokat tett. Ostroma egyre hevesebbé vált, elkeseredett erővel harcolt a szkripszekért.

— Egyszer azután odáig merészkedett, hogy... nem is tudom, miképpen beszéljem ezt el...

— Azt mondotta egyszer, amikor Kadir herceget nem találta otthon, hogy... halálosan belémszeretett... És hogy el akar vinni magával Párisba.

— Ekkor kiutasítottam Stawisky urat. Hiába próbálkozott később még néhányszor, hasztalanul küldött szebbnél-szebb ékszereket — férjem, Kadir herceg kereken megmondotta neki, hogy a szkripszek nem eladók.

— Többé azután nem jött...

A moszuli részvényeket nem sikerült megkaparintani — más üzlet után kellett nézni.

Ami ezután következett: a magyar optánskötvények felvásárlási akciója — már kis ügy volt Stawisky számára.

(Folytatjuk.)

tére, felkeresték a vásárt Henrik herceg, a holland királynő férje, ott jártak a Magyarországon élő királyi hercegek és hercegnők és mindazok az előkelőségek, közeleti és gazdasági vezérférfiak, akik az ország legnagyobb megmozdulása és propagandaeseménye iránt állandó érdeklődést tanúsítanak.

Három napig tart még a vásár, de már ma is megállapíthatjuk azt, hogy a 29 éve fennálló magyar vásár 10-ik nemzetközi vására. — amint azt a vásárt meglátogató parlamenti tagok is megállapították, — az eddigi vásárok sorában a legnagyobb sikert jelenti.

**Kétszáz halott maradt
a fliokzatos fekete pókok éjjeli
támadása után**

Santiago de Chileből jelentik: Antofagasta nagy chilei város szörnyű napokat élt át. A várost óriási mennyiségű mérges fekete pók lepte el, amelyek megtámadták az embereket és a negyven ezer lakója városban szörnyű pánikot keltek: A pókok több ezer embert csíptek meg és ezek közül eddig több, mint kétszázan haltak meg, a többiek pedig rendkívül súlyos mérgezési tünetek között fekszenek a város kórházában.

A várost a pókok éjnek idején lepték meg és formálisan előzőlötték az egyik városrészt. Az emberek óriási görcsökre ébredtek fel álmukból és sokan a helyszínen meghaltak, anélkül, hogy elhagyhatták volna lakásukat. Számos embert az ablakban találtak meg holtan, amint valószínűleg segítségért akartak kiáltani, többeket pedig a lépcsőkön találtak meg, amint éppen segítségért akartak menni. Kétszáz embert beszállítottak nyomban még éjjel a kórházba, de ezeken az orvosok nem tudtak segíteni, mert nem tudták, milyen ellenmérget adjanak nekik.

Az orvosok a kormányhoz fordultak segítségért, mivel tehetetlenek a véssel szemben. A kormány utasította az orvosokat: fogjanak össze néhány ilyen mérges pókot, hogy azokat Santiago de Chileben megvizsgálják és így megállapítsák, mi módon lehet ellenük védekezni. A város lakossága páni félelemben él, mert attól tart, hogy a mérges rovarok támadása megismétlődik.

Vegyen részt az „EUROPA” utazásaiban!

Luxus szállodákban és vendéglőkben teljes ellátás, fürdők, kiszolgálás, szórakozás stb.

Indulás május 26-tól egyénileg vagy csoportokban:

Constanta-Mamaia, Carmen-Sylva, Eforia, Tusnad, Sovata, Hercules, Buzias, Püspök fűrdők.

Tartózkodási idő 3 naptól felfelé. — Információ, árak, jelentkezések:

Sándor (Europa) Menetjegyirodában, a Megyeházával szemben

CONSUM-tagok készpénzárán 6 havi részletre vehetnek részt

Magyar vagy német iratok románra,
román nyelvűeket magyarra vagy németre
fordít és hitelesít
T. SELAGIAN tanár,
hites tolmács és fordító.

Om: Arad, Kereskedelmi Iskola (Kulturpalota mellett) földszint, balra első ajtó. 1762.
Hivatalos órák: d. s. 9-1-ig és d. s. 3-7-ig.

SPORT KÖZLÖNY

Kétezer főnyi résztvevővel gyönyörű sportünnepély volt csütörtökön a Gloria-CFR sporttelepén

Az aradi iskolák tanulójának felvonulása és szabadgyakorlati nagyszzerű látványt nyújtott — A sportünnepéllyel kapcsolatban rendezték meg a Gloria-CFR—Banatul-mérkőzést, amely eldöntetlen eredménnyel végződött

Csütörtökön, a május 10-iki nemzeti ünnepnapon a Gloria-CFR sporttelepén nagyszámu közönség előtt sportünnepélyt rendeztek, mely a legnagyobb siker jegyében folyt le. A sportünnepélyen résztvettek az összes aradi iskolák tanulói. Az ünnepély felvonulással vette kezdetét, a kétezer főnyi résztvevő felvonulása impozáns látványt nyújtott. Ezután a tornaünnepély résztvevői a tribünre! szemből helyezkedtek el, majd a királyhimnusz — amelyet a közönség feszes vigyázz-állásban hallgatott végig — elhangzása után kezdetét vette a svéd torna-gyakorlat. Az egyforma öltözetű diákok és diáklányok precíz gyakorlati fergeteges tapsra ragadtatták a közönséget. A svéd torna-gyakorlatok után a Soimi Romaniei és az ASTRA tornászai nyújtott és korlátlan szebbnél-szebb gyakorlatokat mutattak be. A sportünnepély befejező számai nemzeti táncok voltak, amelyek szintén óriási sikert arattak. A sportünnepéllyel kapcsolatban rendezték meg

a Banatul—Gloria-CFR barátságos mérkőzést, amely nagy meglepetésre eldöntetlenül végződött. Beszámolunk a mérkőzésről a következő:

Banatul—Gloria-CFR 2:2 (1:0)

A timisoarai csapat aradi vendégjátéka nagyszámu, közel négy és félezer néző előtt folyt le. Az eldöntetlen eredmény meglepetésnek számít, de ez csak annak tudható be, hogy a Gloria-CFR gyengébb napot fogott ki. A mérkőzés Banatul-támadásokkal indul és a 30. percben korner van a Gloria ellen, a jól ivelt sarokrugást Giurgiuti befejelte. A szünet után a 2. percben Giurgiuti kavargódás után a második gólt szerezte meg. Ezután a Gloria-CFR jobban rákapcsolt és sikerült Marienut és Mercea góljaival kiegyenlíteni. A Gloria-CFR a kiegyenlítés után döntő fölénybe került, de további eredmény nincsen, mert a bíróság beállta miatt a 30. percben lefújta a játékot. Bíróság: Ciorogariu.

Ragyogó játékkal győzött a magyar válogatott az angolok felett

Káprázatos iramu, mindvégig magas színvonalu küzdelemben világraszoló diadalt aratott a magyar válogatott — Magyarország—Anglia 2:1 (0:0)

Budapestről jelentik: A magyar válogatott együttes káprázatos iramu játék után, meglepetésszerűen, de teljesen megérdemelten győzött a futball tanítómesterei, az angolok felett. A magyar válogatott, amely az elfogódott kezdés után remekül játszott, sorozatos támadások után, Auer és Sárosi góljaival már 2:0 arányban vezetett, amikor az angolok óriási finist vártak ki és sikerült szépitni az eredményen. A játék képe alapján a magyarok győzelme teljesen megérdemelt, sőt a győzelmi arány nagyobb is lehetett volna, ha a magyar csatárokat több szerencse kísérte. A magyarok teljesítményét még magasabbra emeli az angol védelem kivételes tudása játéka, mert ha az angol védelem nem játszik olyan tökéletesen hibátlanul, akkor most még nagyobb magyar győzelemről számolhatnánk be. A magyar csapat legjobbjai a két hátvéd, Sternberg és Vágó voltak, a fedezetsor mindvégig feladata magaslatán állott, a csatársorban Auer, Toldi és Kemény voltak a legjobbak. Az angolok közvetlen védelme hibátlan játékot produkált, a csapat az egész mérkőzés alatt legteljesebb tudással és erőbedobással dolgozott. A játékosok valóságos futballmesterek. A két csapat a következő összeállítással kezdte a játékot:

Magyarország: Háda—Vágó, Sternberg—Szalay, Szücs, Lázár—Rökk, Avar, Sárosi, Toldi, Kemény.

Anglia: Moss—Cooper, Hapgood—Stoker, Hart, Burrows—Crooks, Carter, Tilson, Bastin, Brook.

A magyarok elfogódottan játszanak, úgy, hogy az első percekben óriási az angol nyomás. Az angolok borzasztóan gyorsak, úgy, hogy driblizni nem is lehet velük szemben, mert azonnal belépnek a labdába és birtokba veszik. A 9. percben van az első magyar mintaszerű támadás, ezt azonban Toldi fölé bombázza. A magyar csapat lassan fölénybe kerül és az angol kaput csak a szerencse menti meg a góloktól Toldi és Auer bombái után. A második félidőben a sorozatos magyar támadások végre sikerrel járnak: a 11. percben Toldi Sárosihoz játszik, a center Rökkhöz továbbít, aki pompásan centerezett, a labdát Toldi kapta, aki a szabadon álló Auerhoz játszik, az összekötő a hatoson állva, óriási lövést küld a kapura és a labda védhetetlenül vágódott a hálóba (1:0). A 24. percben Toldi sarokkal Sárosihoz passzol, a magyar center lába egyet villan és a labda védhetetlenül surrant a ka-

puba (2:0). A gól után az angolok óriási finist diktáltak, de csak szépitni sikerült az eredményen, Tilsen révén, a 36. percben. (2:1). Bíróság: Barlassina (Olaszország).

Itt írjuk meg, hogy a győztes magyar válogatott futballcsapatot az angolok azzal tüntették ki, hogy a válogatottat meghívták Londonba. Lehet, hogy a magyar csapat közvetlenül a futball-világbajnokság után elmehet Londonba, ahol több mérkőzést játszik le.

A balszerencsével játszó aradi válogatott vereséget szenvedett Petrosaniban

A vulcani Ács bíróság nyomta az aradi csapatot — Már az ötödik percben indokolatlanul tizenegyest ítélt Arad ellen — Jiulvölgy válogatott — Arad válogatott 3:1 (1:1)

Petrosaniból jelentik: Az aradi district-válogatott csütörtökön Petrosaniban játszott a jiulvölgyi válogatott ellen. A mérkőzést a balszerencsével játszó aradi válogatott szerencsétlen körülmények között veszítette el, ehhez járult még a vulcani Ács bíróság „hazabírászkodása”, aki már az első 5 percben tizenegyessel sújtotta Arad válogatottját. A mérkőzés nagyszámu, közel háromezer főnyi közönség előtt folyt le. A játék nagyobb részében az aradiak voltak fölényben, de az akciók sorra megtörttek a kitünően védő volt aradi kapuson: Kiss-en. A csapatok a következő összeállításban játszottak egymás ellen: **Jiulvölgyi válogatott:** Kiss (Parengul CFR), Bredan (Jiul AC), Szabados (Jiul AC), Cseman (Parengul CFR), Szüle (Jiul AC), Lázár (Parengul CFR), Vijnea (Jiul AC), Schulz (Parengul CFR), Horváth (Lupeni SC), Nemes (Jiul AC), Péterfi (Jiul AC). **Arad:** Endreffy (CAA (AAC), Vass (CAA (AAC), Kovács (CAA (AAC), Grossz (SGA (ATE), Szabó (CAA (AAC), Gábor (Transylvania), Matyók (CAA (AAC), Cucula (SGA (ATE), Perneki (CAA (AAC), Metz (SGA (ATE), Kremer (Hakoah). A meccs juitámadásokkal indul és az 5. percben Szabónál van a labda, a bíróság fütyül és cézári pózzal a tizenegyes pontra mutatott, az aradiak reklamálnak, hiszen nyoma sem volt hendsnek, de a bíróság hajthatatlan és Nemes megszerezte az indokolatlan büntetéstől a vezetést jelentő gólt. A 20. percben pompás Arad-támadás volt soron és Metz bombája a kiegyenlítést jelentette

(1:1). A szünet után az aradi csapat volt fölényben, de ennek ellenére a juiak szereztek meg a győzelmet Schulz és Péterfi révén. A válogatott csapat tagjai pénteken érkeztek vissza Aradra.

O HATALMAS SIKERT ARATOTT AZ ARADI KÖZLÖNY SPORHIRSZOLGÁLATÁNAK CSÜTÖRTÖKI RÁDIÓKÖZVETITÉSE. Csütörtökön délután került lebonyolításra — mint ismeretes — a nagy érdeklődéssel várt magyar—angol országok közötti válogatott mérkőzés. A mérkőzés második félidejét a magyar rádió közvetítette. Az Aradi Közlöny fiókiadóhivatala fölött elhelyezett hangszóró közvetítette a magyar nyelvű leadást, majd az Aradi Közlöny sporthírszolgálat a magyar leadást románul is tolmácsolta. A fiókiadóhivatal előtt százakra menő tömeg izgult és feszült érdeklődéssel várta a híreket. Az Aradi Közlöny sporthírszolgálat ezáltal ismét tanujelét adta, hogy a legmodernebb eszközökkel dolgozik és a román—jugoszláv mérkőzés közvetítése után ezt a hatalmas érdeklődést kiváló sporteseményt is az aradi sportközönség személyes élményévé avatta. Az érdekes közvetítést az aradi GFLER-rádió cég tette lehetővé, amely a világhírű COLUMBIA-készüléket szerelte fel erre a célra.

Zivatar miatt félbeszakadt Clujon a Ripensia—Romania nemzeti bajnoki mérkőzés

A nemzeti bajnokság csütörtöki mérkőzéseinek nagy meglepetése a Juventus pontvesztése Targul-Muresen (Marosvásárhelyen) — Az Universitatea győzött Timisoaran (Temesváron) a Chinezul (Kinizsi) felett — A CAO (NAC) vereséget szenvedett Bucurestiben

A nemzeti bajnokság mérkőzéseinek során csütörtökön négy meccset bonyolítottak le. Ezek közül a legnagyobb meglepetést a Juventus eldöntetlen eredménye váltotta ki. A bucuresti-i csapat Targul-Muresen a Mures csapatával 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött. Clujon játszották le a Ripensia—Romania-mérkőzést. A meccs a második félidő 7. percében zivatar miatt félbeszakadt. Amikor az eső elállt és a meccset tovább akarták játszani, a pálya használhatatlanná vált, úgy hogy az egész mérkőzést a szabályok értelmében újra fogják játszani. Az Universitatea ráért a Chinezul csapatára. Meglepetést kelt az Unirea-Tricolor győzelme a CAO (NAC) felett. A nemzeti bajnokság csoportjainak állása a csütörtöki mérkőzések után a következő: (A táblázatban nem szerepel a Ripensia—Romania-mérkőzés, amelyet újra fognak játszani.)

A-csoport:

Crisana	10	6	3	1	26	12	15
Kinizsi	11	7	—	4	29	18	14
Universitatea	11	6	1	4	28	16	13
Venus	11	6	1	4	27	18	13
CFR	9	5	1	3	17	9	11
AMTE	10	4	2	4	19	19	10
Brasovia	11	1	2	8	12	37	4
Tricolor	11	1	2	8	15	40	4

B-csoport:

Unirea-Tricolor	13	9	2	2	40	17	20
Ripensia	11	8	2	1	45	12	18
NAC	11	6	2	3	35	19	14
Gloria-CFR	10	5	2	3	28	23	12
Juventus	10	5	2	3	20	18	12
Romania	10	3	2	5	19	21	8
Mures	12	1	2	9	15	48	4
Soimi	13	—	2	11	7	59	2

Eredmények a következők: Targul-Mures: Mures—Juventus 1:1 (1:0). Timisoara: Universitatea—Chinezul (Kinizsi) 2:0 (2:0). Cluj: Ripensia—Romania 2:1 (2:1). Bucuresti: Unirea-Tricolor—CAO (NAC) 2:1 (2:1).

O Egyéb vidéki eredmények. Lugoj: Vultur—ILSA 3:0 (2:0). — Timisoara: Politehnica—Kadima 2:1 (1:0). — Resita: UDR—DAC 20:0 (9:0).

O Egyéb külföldi eredmények. Budapest: Kispest—Attila 0:0. A múlt vasárnap a kispolti tribünégés miatt félbeszakadt mérkőzést csütörtökön újrajátszották. A mérkőzés eldöntetlenül végződött. — Amszterdam: Franciaország—Hollandia 5:4 (4:4). — Bécs: Admira—Rapid 8:0 (5:0).

Művészi

gyermekfelvételek

készítnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
Piata Avram Iancu 16. szám alatt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tulhaladta a 35 százalékot
A lej elleni külföldi támaszok nem foglalkoztatják a Nemzeti Bank kormányzóságát

Lapunk szerdai számában ismertettük Slavescu pénzügyminiszternek a papírpénz szaporításáról szóló a nyilatkozatát, amellyel erősen cáfolta a fedezetlen bankjegyek kiadására vonatkozó tendenciózus híreket. Kijelentette ugyanis, hogy a Banca Nationala folyton gyarapítja aranyálladékát és a forgalomba kerülő bankjegyeket mindig arannyal, vagy azzal egyenértékű devizával fedezi. Ezért aktuális a Nemzeti Bank április 28-án kelt és most nyilvánosságra hozott heti jelentése, amely az alábbi fontosabb adatokat tartalmazza: A jegybank aranyálladéka 10 milliárd 33 millió 806 ezer lej, az előző heti 10 milliárd 32 millió 303 ezer lejjel szemben. A devizaálladék 210 és fél millió lej. Az összes kötelezettségek 28 milliárd 611 millió lej tesznek ki, míg egy héttel ezelőtt 28 milliárd 732 millió lej volt, tehát a csökkenés 121 millió lej. A forgalomban lévő bankjegymennyiség 21 milliárd 257 millió 625 ezer lej, az előző heti 21 milliárd 149 és háromnegyed millió lejjel szemben. A bankjegy aranyfedezete 0.15 százalékkal emelkedett és most 35.07 százalék, a teljes fedezet pedig 35.81 százalék, tehát itt is 0.14 százalékos az emelkedés.

Itt említjük meg, hogy az Aradi Közlöny mun-

katársa ma beszélgetést folytatott Rezus Györgyvel, a Nemzeti Bank aradi fiókjának vezető igazgatójával, aki kijelentette, hogy a Banca Nationala pontosan betartja az állammal kötött egyezményét és minden kibocsájtásra kerülő új lej arannyal, vagy erős devizával fedez. Arra a kérdésre, közbelép-e a Jegybank kormányzósága, hogy a külföldön a lej magánárfolyamának mesterséges lerontását megakadályozza, ezt válaszolta az igazgató: Pénzünk hivatalos árfolyama nem csökken, tehát szükségtelen a külföldön a beavatkozás. A spekuláció nemcsak a mi pénzünk ellen intéz támadásokat, hanem más valuták ellen is, de a hivatalos kurzust nem bírja megingatni. A lej aranyfedezete nem olyan csekély, mint pl. a márkáé. A mi pénzünk aranyfedezete pedig most is túlhaladja a 35 százalékot. A szigorú intézkedések a pénzkivitel megakadályozására most is fennállanak, a vámhivatalok állandóan ellenőrzik az utasokat és a bíróságok marasztaló ítéleteket hoznak. Rezus igazgató végül közölte, hogy a magánkompenzációs üzleti forgalomban bevezetett 23.52-ös schilling-árfolyamról szóló rendelet még mindig nem érkezett meg Aradra.

Megnyílt a Bányási Hét!

Egyházi, katonai és polgári méltóságok az ünnepélyes megnyitáson

Timisoaráról jelentik: Ünnepélyes külsőségek között folyt le ma délelőtt 10 órakor a Bányási Hét megnyitása. A Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében tartott megnyitó ülésen a kereskedelem és iparügyi miniszter képviselőjében Georgescu Constantin miniszteriumi vezérfelügyelő jelent meg és rajta kívül ott voltak még: Opreșcu Gheorghe tábornok, hadosztályparancsnok, Comsa Gergely dr. aradi görög keleti püspök, dr. Pacha Agoston timisoarai római katolikus püspök, Nistor Dimitrie dr. prefektus, Coman Agoston főpolgármester, a szomszédos megyék kamaráinak kiküldöttei, valamint számosan a pénzügyi, kereskedelmi és ipari élet kiválóságai közül. A megnyitó beszédet dr. Nistor prefektus mondta, majd pedig átadta Georgescu vezérfelügyelőnek az elnökséget. A miniszteriumi kiküldött beszéde után Comsa Gergely dr. püspök emelkedett szavakban kérte Isten áldását a Bányási Hétre, majd pedig Pacha Agoston dr. üdvözölte a jelenlévőket és ugyancsak Isten áldását kérte a Bányási Hét munkájára.

Ugyancsak ma nyílt meg a Bányási Hét alkalmából rendezett Mezőgazdasági Kiállítás is. A Bányási Hét kiállításain és versenyein husz aranyérmét és harminc ezüstérmét osztanak ki a résztvevők között. Ezeket a Kereskedelmi és Iparkamara Országos Szövetsége bocsátotta a timisoarai kamara rendelkezésére. Előreláthatólag látogatást tesz a Bányási Héten Teodorescu kereskedelem- és iparügyi miniszter, Franasovici közlekedésügyi miniszter és Assan kereskedelemügyi államtitkár.

Angol hang a dunai államok szövetségéről. A „Financial News” című angol szaklap tegnapi számában hosszabb cikkben foglalkozik a dunai államok között létrejött gazdasági egyezményekkel és többek között a következőket írja: A dunai államok uniója nem álom többé, hanem élő valóság, amely nemrég jött létre és amelyet csaknem két évig tartott tárgyalások előztek meg. A szövetség formája nem olyan, amilyennek Tardieu volt francia külügyminiszter tervezte. Nincs vámunió, vagy kedvezményes vámtarifák. De clearing-egyezmények alapján szoros kapcsolatokat létesítettek Románia, Ausztria, Magyarország, Bulgária, Csehszlovákia és Jugoszlávia. Ezek a konvenciók örvendetesen fellendítették a dunamenti államok kereskedelmi forgalmát sokkal jobban, mintha 10—20 százalékos vám-

kedvezményt adtak volna egymásnak. A forgalom és az együttműködés kompenzációs alapon folyton erősödik, mert a különböző tarifákat csökkentették. Ujabban Német-, Francia-, Olasz- és Görögország is egyezéseket kötöttek a fenti dunai államokkal és ezek a szerződések lényegükben egyenlők a „legtöbb kedvezményű” vámtarifával. Amit a diplomácia hosszú időn keresztül nem bírt elérni, azt a közgazdasági tényezők megvalósították és pedig a kölcsönös árucseréről szóló szerződésekkel.

AMERIKA KAMATMENTESEN ÉS 30 ÉV ALATT IS ELFOGADJA A HÁBORUS ADÓSSÁGOK FIZETÉSÉT. Washingtonból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök felhatalmazást fog kérni az Északamerikai Egyesült-Államok törvényhozó kongresszusától, hogy jelentékeny engedményt adhasson azoknak az államoknak, amelyek Amerikától a világháború alatt, illetve a békekötésig kölcsönt kaptak. Tudvalevőleg ezek az államok már két évvel ezelőtt beszüntették háborus adósságaik rendszeres fizetését és még Anglia is csak jelképes törlesztéseket teljesít, de a kölcsönszerződésben kikötött részleteket nem egyenlíti ki, sőt kamatot sem fizet. Roosevelt felhatalmazást kér a kongresszustól, hogy a háborus adósságokat kamatmentesen és 30 év alatt, évente három egyenlő részben fogadhassa el és csupán visszamenőleg, tehát a fizetések beszüntetésétől az új rendszer életbelépéséig terjedő időre számítson egy és egy-negyed százalékos kamatot. Az amerikai kongresszus határozatát világszerte nagy érdeklődéssel várják.

Bulgáriában is zavarokat idéz elő a nagy szárazság. Szófiából jelentik: A nagy szárazság miatt Bulgáriában is rossz termés várható és ezt a helyzetet kihasználják az élelmiszer-árdrágítók. A kormány megállapítása szerint a spekulánsok nagyon alacsony áron vásárolták össze az árpa- és zabkészleteket, amelyeket most száz százalékos haszonnal akarnak eladni. Az árdrágítás megakadályozására alakult bizottság ehendelte, hogy minden kereskedő és termelő néhány napon belül köteles bejelenteni árpa- és zabkészletét, pontosan feltüntetve annak raktározási helyét. A buza-monopóliumot már régebben bevezették, de az árpa és zab nem tartozik a monopólium keretébe és ezért vetette rá magát az árdrágító spekuláció.

A

Hapag-Északi foki utazások
felülmúlhatatlan utazási
élvezeteket nyújtanak.

Az 1934. évi utolérhetetlen északfoki utazás programja:

Két északfoki utazás az „Oceana” kiránduló hajóval július 1. és 18-án Hamburgból 16 nap Norvégia és a Fjordokra.

Nagy Spitzberga—Ízland és Norvégia utazás a „Milwaukee” motoros hajóval július 21—augusztus 18-ig.

Skocia—Norvégia—Dánia utazás augusztus 5—augusztus 18-ig.

Dacára a hagyományos kifogástalan kivitelnek, nagyon mérsékelt részvételi díjak.

Jelentkezés és prospektus:

HAMBURG—AMERIKA LINIE S. A. R.
képviselőtől:

KÜNSTLER UTAZÁSI ÉS VIZUMIRODA
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

— Heti piaci árak. Zöldségpiac: Hagyma 2—3, fokhagyma 4—5, burgonya 2—3, bab 7—8, savanyu káposzta 2—3, új burgonya 4—7 lej kilogrammja, új uborka darabja 5—10 lej, Gyümölcs-piac: Cseresznye 8—10, földi eper 40 lej kilója, Élőállatvásár: Kóvér liba párja 280—360, sovány liba 100—120, kóvér kacska 140—160, sovány kacska 80—90, tyúk 80—100, csirke 30—50, pulyka 180—240 lej, tojás darabja 80—90 bani, Szarvasmarha 6—7, borjú 12—13, sertés 12—14 lej kilója élősúlyban, Takarmányárak: Széna 100—120, lucerna 130—140, szalma 30—40 lej mázsánként, Tejtermékek: Tej 3—4, tejföl 20—30 lej literje, tehénturó 6—8, juhturó 20—22, vaj 50—60 lej kilogrammja.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felet.

Hol fordíttassa ekmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Indián védjegyü original amerikai **Syracuse** csapágyfém felülmul minden más csapágyfémét, kapható az ország minden nagyobb vaskereskedésében és műszaki üzletében.

Miniszteri rendelet a ház- és földbérlok adójának bonnal való fizetéséről

Mint Bucurestiből jelentik, a pénzügyminiszterium az utóbbi hetekben úgy informálták, hogy különböző adóhivatalok akadályokat gördítenek a ház (lakás)- és földbérlok adójának bonnal való fizetése elé. Tudvalevőleg a ház (lakás)- és a földbérlok abban az esetben, ha az ingatlan tulajdonosának hátraléka van, akkor a bérösszeget közvetlenül az adóhivatalnak fizetik be és ezzel teljesen kiegyenlítődik vagy csökken a ház-, illetve földtulajdonos adója. A bérlok közül többen is adóbonokkal akarták kifizetni az ingatlanulajdonos 1931. december 31-ig fennálló adóhátralékát, de számos adóhivatal visszautasította a bonokat. A pénzügyminiszterium most elrendelte, hogy az adóhivatalok ilyen esetekben is kötelesek elfogadni a bonokkal való fizetést, mert a bonok nem névre, hanem bemutatóra szóló értékpapírok, tehát bárki felhasználhatja azokat adófizetésre és csupán az a fontos, hogy a felhasználás a törvénynek és a rendeleteknek megfelelően történjen.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkbódében.

„Grand Hotel”-l szemben, a főposta sarkán.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját leszállítottuk!

Egy apróhirdetés **20 leji.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 leji.** :: szó 2 leji. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

40.000 Lej készpénzzel bármilyen biztos elhelyezkedést keres 41 éves kor. akadémiát végzett jómegjelenésű ur. Megkereséseket „Biztos elhelyezkedés” jelleggel az Aradi Közlöny kiadója továbbítja. 1934

Ügyes segéd, lehetőleg a szöveg szakmából, ki a nazai nyelveket tökéletesen beszéli, a kirakatrendezéshez ért, ka onamentes, június havi belépésre kerestetik. Linoleum, Adolf Steckl, Brasov, Str. Regele Carol 34. 1939

Mindenes felvétetik Str. Romanului 18., II. emelet.

LAKÁS.

LÉPCSÓHAZI bejárattal butorozott ucsai szoba 1-2 személy részére, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó, Bdul. Carol 81., I. em., ajtó 4. 1491

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HALOSZOBABUTORT jókarban levőt vendék. Címet kérem leadni az Aradi Közlöny kiadója. 1936

PRIMA JONATAN ALMA, jutányosan kapható P. Avram lanco 10., pinchehelység, telefon 647. 1938

ELSŐRENDÜ bevezetett élelmiszertüzet a város központjában eladó. Cím: Rudolf Mosse Arad. 402

Dob (papírhéja) és szilvaik eladó. Str. Eminescu 8., udvarban balra. 1942

Veszek, eladok, eserélek és kölcsönzök

használt és új kerekpárokat, varrógépeket, patofont és gramofonokat. **MOTORICA műszerész** Calea Banatului 12. Rossz elemek és villanygök becsorólése újakra. Kerékpárok, varrógépek és gramofonok legolcsóbb javítása. Törött üveg és porcellántárgyak vicálló ragasztása. 1871

Költözők közzé! Vigyelmébe!

Világos hálószobák 5500 lej, ebédlok 8500 lej. Fehér komplet konyha 1800 lej, kredenc, székek, előszoba falak, íróasztalok, keleti belföldi és gyáriszöngyegek, zongorák, csillárok, szennyes szekrények, pianók, cimbalom, fali tükrök, fotelok, garnitúrák, Singer varrógépek, függönyök, storeok, asztalterítők. His Master pathofonok stb. stb. — Záró tárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tíu szarai zálogház folyósítja. Meghosszabbítottakat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, MÁJUS 12.

Bucuresti. 18: Corologos-jazz. 20.20: Pavelescu Zsuzsu könnyű dalokat énekel. 21: Rádiózenekar. 22.20: Táncclemezek 23: Zene az Enescu-vendéglőből — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Fekolvasások. Közben: Hanglemezek. 12.15—12.55: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 13: Délharangszó. 13.05: Bura Sándor és cigányzenekara. 13.30: Hírek. 14.15—15.30 és 16.30—17.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 18: Közvetítés a városi gyermeki játszóteréről. 18.30: Hajós Magda hegedű, zongorán kísért Herz Ottó dr. 19: Rádióamatőrpost. 19.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 20.40: „A magyar katonák és a külföld”. Julier Ferenc ny. vezérkari ezredes előadása. 21.15: „Majális”. Rendező: Bánóczy Deszö dr. 23.35: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál. Utána: Hanglemezek. Bécs. 13: Állástalan zenekar. 16.45: A ruha teszi a történelmet. 17.10: Wiltener-zenekar. 18.30: Vidám felőra. 19: Reuter Flóra hegedű. 21.05: Piros-fehér-piros, egy zászló dala. 23.05: Rádiózenekar. — Belgrád. 13.05: Rádiózenekar. 14: Jankovics Sztanoje énekel. 17: Lemezek. 17.30: Csernye-Milovics Ida énekel. 20: Smetana: Libusa című operája Prágából. 23.40: Időjelzés, hírek, majd táncclemezek. — Berlin. 13: Könnyű zene. 14.15: Induló- és táncclemezek. 15.15: Gramofonkabaré. 17: Könnyű zene. 21.15—2: Hétfévi est a Zóoból és az Edenből. — Brünn 12: Lemezek. 12.05: Dél-előtti zene. 18.50: Balladák németül. 19.35: Lemezek. Deutschlandsender. 13.10: Zenei életkép Mozartól. 15: Könnyű lemezek. 17: Szórakoztató zene. 19.30: Orgonajáték. 21.25: Rádiózenekar. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. 18.10: Lemezek 19: Lemezek. — Leipzig. 14.25: A Capitol-mozi orgonája Drezdából. 17: Szimfonikus zenekar 19.20: Odakint a pusztán, irodalmi és zenei hangkép. — Pozsony 13.35: Dél zene. 19.05: Magyar műsor. 23.55: A rádiózenekar éjjeli hangversenye. — Prága. 13.10: Lemezek. 18.25:

Lemezek. 20: Smetana: „Libusa” c operája három felvonásban. 23.40: Lemezek. — Róma. 13.30: Lemezek. 14—15: Könnyű zene. 18.10: Könnyű zene. 22: Zandona: Francesca da Rimini, tragédia D'Annunzio szövegére — Varsó. 13.05: Szalonzene. 16.20: Dalok. 17.35: Jazz dalokkal. 19.35: Kreisler hegedűművész lemezei. 21: A rádió szimfonikus zenekara. 23: Könnyű lemezek. Utána: Kávéházi tánczene.

KÖNYVEK

Az ifjúság élni akar. De, hogy élni tudjon, hogy felépítse az új, gazdagabb társadalmat, ahhoz új, jobb és igazabb emberré kell nevelődnie. Ebermayer könyve: „Az ifjúság élni akar” világszenzáció. 400 oldal, remek kiállításban, egészvászonkötésben 99 lej m. denütt, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

1000 oldalas német szótár 120 lej. Simonyi Zsigmond és Balassa József szerkesztésében megjelent magyar-német és német-magyar szótár Franklán olcsó propaganda-kiadásban jelent meg és a két hatalmas kötet egybekötve a régi ár egynegyedéért: 120 lejért kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. A szótár nagy kiadása, nagy lexikon alakban, mindkét rész egybekötve, egészvászonkötésben 240 lej mindenütt, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklán propaganda-kiadások jegyzékét.

Pasteurizált 1777

Salontai-Teavaj

minősége Romániában egyedülálló

KOMPLETT Paflas: lexikon, kókusz futószöngy, perzsaszöngyegek, szobaberendezések, faragott garnitúra, antik butorok, dísztárgyak, villanylámpák, sakk, zongorák, hegedűk, fali vitrinek, tükrök, festmények, ezüst tárgyak, ékszerek, függönyök, storeok, antik zenei órák, arany karórák stb. eladók. SALGÖNÉ bizományi üzlet Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

Egy jókarban lévő 4 üléses hajókocsi — zónai megvételre kerestetik. Glück, Str. Dorobantilor No. 6. 1941

ÜZLETEK.

Kiadó kocsmá, táncteremmel, haszonberbe, vagy percentre. Érdeklődni Gyulay Jánosnál, Zimandouz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Impotenciáknál azonnali díszkrét, garantált segítség „Laboratórium” Brasov, Str. Bratianu 64. Válaszbélyeget kérek. 1937

Hirdessen a 49 éve

fennálló

„Aradi Közlöny”-ben

Meghívó!

a Kishitelbank és Takarékpénztár R.-T. Arad

I. hó 13-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor hivatalos helyiségében (Str. Horia 1.) tartja

III. rendes évi közgyűlését

melyre az i. t. részvényeseket ezuton hívja meg

1940 az Igazgatóság.

Árlejtési hirdetmény.

A peolai és rovinei ipartestület egy táncterem építésére árlejtést hirdet.

Írásbeli zárt ajánlatok a kömüves munkára és asztalos munkára külön 1934. május 22-én délelőtt 9 óráig az ipartestület iroda helyiségében teendők le 5%-os garancia mellett.

Pályázati feltételek és a tervek megtekinthetők az ipartestületben.

1935

Az elnökség.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.